

63/2025
03.02.2025.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА ЗА 2024. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА ЗА 2024. ГОДИНУ

1. Извештај о раду Завичајног музеја Јагодина за 2024. годину поднела су следећа одељења и службе:

др Бранислав Цветковић, историчар уметности,
музејски саветник – виши научни сарадник

Извештај о раду у 2024. години

1. Теренски изласци

- обилазак терена у склопу редовне делатности и засебних пројеката (споменици на територији града и региона);
- дводневно учешће у дигиталном снимању живописа цркве манастира Раваница у организацији тима *Благо* Ненада Вукићевића из Калифорније, нашег спонзора за музејски вебсајт;
- посета приватном музеју *Адлигат* у Београду (са колегом др Бојаном Поповићем из Галерије фресака) где сам по договору с власником музеја Виктором Лазићем испитао досад неистражен сребрни прстен из позног средњег века (могуће пореклом са Косова, подручје Новог Брда, дар приватних власника из Крагујевца) и успео да ишчитама натпис изливен око главе прстена.

2. Прикупљање грађе

- приновљена грађа: *План куће Лађаревића у Левачкој улици у Јагодина*, планови и пројекти, инв. бр. 1613; Александар Михајловић, *У трку*, скулптура, инв. бр. 1614;
- добијени су на поклон и предмети *Табла са називом радње Јованче Мицића* и *Аутопортрет Милете Тодоровића*, оба у процедури Комисије за набавку музејске грађе;
- метални рељеф са ликом краља Петра I Карађорђевића, који је годинама стајао у канцеларији Д. Грбовића, предат ми је на укључење у *Збирку скулптура*, у процедури Комисије за набавку музејске грађе;
- дао сам предлог колеги Д. Грбовићу да се рељефи из *Збирке знамења* који су били део моје изложбе скулптура (Петар Убавкић, *Карађорђе*; Петар Убавкић, *Краљ Петар I Карађорђевић*; Рудолф Валдец, *Комеморативна плакета поводом венчања краља Александра I*

Карађорђевића и принцезе Софије) преместе у *Збирку скулптура* јер није реч о одликовањима;

- откриће кнежевског прстена из приватног власништва у Јагодина (спроведена истраживања и састављена документација), а покушај да помоћу спонзора буде откупљен за збирку још не даје резултате, као што није било одговора на захтев за средства упућен Министарству културе.

3. Обрада грађе

- у оквиру дигитализовања музејске грађе ажурирана је документација у оквиру *Збирке икона* чије је публикавање и излагање припремљено за идућу годину;

- настављена је попуна нових инвентарних књига.

4. Изложбена делатност

- тематска изложба *Обликовно и идејно у фигури и апстракцији. Скулптура из Завичајног музеја Јагодина*, Галерија Завичајног музеја Јагодина, отворена је 22. фебруара и трајала је до краја априла 2024;

- статуете В. Лаличког *Ђуран* и *Јованча Мицић* из *Збирке скулптура* позајмељене за изложбу у оквиру *Дана комедије* 19. марта и након трајања изложбе враћене на Сталну поставку;

- копије фресака *Св. Никита*, *Св. Арета* и *Деспот Стефан* из *Збирке копија фресака*, зајмљене за изложбу о Манасији у оквиру *Теодориних дана* у Врбасу у септембру, враћене у децембру.

5. Конзервација и заштита музејских предмета

- Иван Ђелић из Параћина довршавао конзервацију икона (враћено још 6 примерака у збирку).

6. Публиковање резултата истраживања и обраде музејске грађе

- *Обликовно и идејно у фигури и апстракцији. Скулптура из Завичајног музеја Јагодина*, Каталог-деплијан, Завичајни музеј Јагодина;

- *Once-in-a Lifetime Discovery: Ring of Princess Militsa*, https://www.academia.edu/117782733/Once_in_a_Lifetime_Discovery_Ring_of_Princess_Militsa, електронски чланак;

- *Realia vs. Regalia: Regency Insignia in Context*, Niš & Byzantium. Twenty Second Symposium, Niš, 3-5. June 2023. The Collection of Scientific Works XXII, ed. M. Rakocija, Niš 2024, pp. 187-210 (*Realia versus Regalia: Инсигније регената у контексту*, стр. 210);

- *Свети Симеон Немања и политичка теорија у доба Лазаревића*, Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности српског народа XIV, Деспотовац 2024, стр. 73-129;
- приказ зборника: *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности, Дани српскога духовног преображења*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, Београд 2024 (на молбу академика Злате Бојовић и у коауторству са Наташом С. Вуловић Емонтс из Института за српски језик и Милошем Б. Ивановићем из Историјског института);
- приказ књиге: проф. др Емануел Мутафов, *Ерманија на Йоанис Константину од 1831 г.*, изд. БАН – Проф. Марин Дринов, Софија 2024, 225 стр. (на молбу аутора за часопис Иницијал).

ТЕКСТОВИ У ШТАМПИ:

- *Empress Helena in Athos, Mateič, and Serres: from Shared Power to Personal Reign*, коауторство с др Јасмином С. Ђирић (ФИЛУМ) за Међународни научни зборник *Women and Power in the Late Medieval and Early Modern Southeast and Central Europe (1300-1600s)*, ed. Melina Rokai, Trivent;
- приказ књиге: Stefan Rohdewald, *Sacralizing the Nation through Remembrance of Medieval Religious Figures in Serbia, Bulgaria and Macedonia*, tr. Tim Barnwell, éd. Florin Curta and Dušan Zupka, Brill, Leiden – Boston, 2022, Vol. 1, 485 p.; Vol. 2, 495 p. (по позиву Алена Маршандиса из редакције белгијског часописа *Le Moyen Âge. Revue d'Histoire et de Philologie*);
- *Rulers and Nobility of Medieval Serbia: Strategies and Context*, у коауторству са др Милошем Б. Ивановићем (Историјски институт) за Међународни научни зборник *Art and Power in Medieval Societies Authority, Visuality, and Public Function in the Eastern Euro-Mediterranean in the Late Medieval Period*, ed. Mariana Vodnaruk, Ana Adashinskaya.

ТЕКСТОВИ У ИЗРАДИ:

- *Изворна грађа и ктитори (Полошко, Ариље, Матеич): прилог критици редукционизма*, рад за зборник са прошлогодишњег научног скупа у Деспотовцу;
- *The Narthex in Ravanica and Romylos the Blessed*, рад за зборник са прошлогодишњег научног скупа у Нишу;
- *Who is Θεόκτιστος in the Mateič Royal Lineage? Byzantium in the Imperial Programme of Stefan Dušan in the 1340s*, чланак за тематски зборник *Byzantine Society: History, Law, and Culture*, по позиву Јурија Вина, главног уредника часописа *Вестник Волгоградског државног универзитета*, Волгоград, Руска Федерација;
- *Кнежевски прстен*, монографска публикација за коју је прикупљена велика документација.

7. Учешће на скуповима и семинарима

- Међународни научни скуп *Ниш и Византија XXXIII*, Универзитет у Нишу, 3-4. јун, са саопштењем *The Narthex in Ravanica and Romylos the Blessed*;
- Научни скуп *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности српског народа XV*, Народна библиотека Ресавска школа, Деспотовац, 19-21. август, са саопштењем *Изворна грађа и видови ктиторства: прилог критици редуccionизма*.

8. Педагошко-пропагандни рад

- текстови за блог веб-сајта нашег музеја (*Баштина у раљама живота*, 30. јануар; *У недавно објављеној књизи посвећеној српској средњовековној властели објављени и предмети из збирки Завичајног музеја*, 30. октобар);
- редовна дежурства на Сталној поставци;
- прилози за Радио Свилајнац о деспоту Стефану Лазаревићу и ТВ Коперникус о Раваници.

9. Стручно усавршавање

- наставак припрема за једногодишњи боравак у Дамбартон Оуксу, Вашингтон, САД.

10. Учешће у пројектима и сарадња

- тражена документација за Гложане из Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу за наступајуће пројекте;
- рецензија књиге др Милоша Ивановића из Историјског института у Београду *Коњ добри и оружије. Властела државе српских деспота*, у издању Службеног Гласника, Београд;
- рецензија научног рада *Средњовековни мач из Медвеђе код Трстеника* за Гласник Друштва конзерватгора Србије, Београд;
- рецензија научног рада *Mapping the Sacred: The Mosaic Meanders in the Chora Church / Kariye Camii in Constantinople* за међународни часопис *Journal of Mosaic Research*, Бурса, Турска;
- рецензија научног рада *Analysis of the sense perception in the fresco painting of the Dečani Monastery* за међународни часопис *Studia universitatis hereditati*, Univerza na Primorskem, Копер, Словенија;

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

- рецензија научног рада *Sensory Encounters: Decoding the Symbolism of St Nicholas Church in Ljuboten* за међународни часопис *Studia universitatis hereditati*, Univerza na Primorskem, Копер, Словенија;
- по захтеву Музеја Југославије Београд и Матице српске Нови Сад омогућио дигиталну обраду музејског предмета Д. Таврић и др., *Пројекат Вила Б.О.Р.*;
- по молби Музеја из Бечеја одобрио коришћење репродукције бакрореза *Св. Јован Владимир*;
- на молбу др Милана Просена са Факултета примењене уметности у Београду дато одобрење за коришћење снимка зграде Ф. Урбана у ул. Кн. Милице бр. 6 из музејске документације;
- додатно достављање тражене грађе др Милану Просену с Факултета примењене уметности у Београду у склопу припреме његове књиге о архитектури Ар Деко у Србији;
- дао препоруку за категоризацију монографије др Ј. Ђирић за избор у звање на Филуму;
- на молбу Археолошког института написао сам краћи текст за ТВ прилог о уделу Владимира Р. Петковића у истраживању Велућа поводом обележавања јубилеја овог српског научника;
- позајмљена два рада Драгослава Марковића Маркуса (музејски лого, инв. бр. 1219, 1220) ради узимања отисака Дејану Јовановићу из Параћина због могуће израде сувенира;
- на молбу магистранда Hortense Claeysens Beaupère са ЕРНЕЕ у Паризу помагао сам јој у прикупљању грађе за њено истраживање панагијара;
- на основу званичне молбе Музеја Југославије Београд као матичне установе за југословенско наслеђе ради доставе предлога грађе за евидентирање и истраживање издвојио сам 11 предмета из *Збирке архитектуре*, 5 из *Збирке епиграфике*, 2 из *Збирке рукописа*, 6 из *Збирке скулптуре* и 7 из *Збирке старе и ретке књиге*;
- настављен рад у музејском пројекту *Манастир Раваница: археологија, фортификације, црква, зидно сликарство*, ЗМЈ бр. 272/2022 (учешћем у снимању живописа са тимом Благо и писањем студија према предвиђеном редоследу у пројекту);
- настављено учешће у финалној фази међународног пројекта COST о истраживању текстила и костима;
- наставак пројеката *Манастир Нова Павлица и Трсатски реликвијар*.

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ
ЈАГОДИНА
ИСТОРИЈСКО ОДЕЉЕЊЕ
ДАТУМ: 17. јануар 2025.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА ПЕРИОД 3. 1. – 31. 12. 2024.

ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ

У протеклом периоду прикупљено је путем поклона, личној активношћу и активношћу сарадника 95 (деведесет пет) јединица грађе (5 печата, 1 уверење, 2 визит карте, 1 фотографија (сепија), 1 штампани албум Балканске изложбе у Лондону 1907. године, 1 укоричени комплет листа „Нови пут“ за 2023. годину, 28 јединица грађе који се односе на 50. фестивал „Дани комедије“ (18 улазница, 1 програм фестивала, 1 билтен фестивала, 1 програм представе, 1 број новина LUDUS, 1 каталог изложбе о историјату фестивала „Дани комедије“, 1 број часописа Борба, 1 број листа Нови пут, 3 плаката), 28 јединица грађе који се односе на друге фестивале „Дани комедије“ (27 улазница, 1 летак позоришне представе), 19 јединица грађе који се односе на локалне изборе-јун 2024. (1 плакат, 1 новине, 4 пропагандна материјала, 1 упаљач, 12 летака), 9 плаката разних догађања у Музеју и ван њега). Од сарадника Радета Милосављевића добијено је 100 (сто) јединица разне штампе (цели бројеви, појединачни текстови, додаци).

Нотирано је да је из листа „Политика“ исечено 22 (двадесет два) текста који се односе на Јагодину и Средње Поморавље .

Из листа „Нови пут“ скенирано је 13 (тринаест) текстова који се односе на активности Завичајног музеја, раднике и сараднике установе. Евидентирано је 27 (двадесет седам) текстова која се односе на активности ЗМЈ, радника и сарадника установе.

ОБРАДА ГРАЂЕ

У Централну књигу уласка уведено је укупно 10 (десет) јединица грађе (5 печата, 1 уверење, 2 визит карте, 1 фотографија (сепија) 1 албум Балканске изложбе у Лондону 1907. године).

Статус културног добра стекло је 23 (двадесет три) јединице грађе (збирка печата (3), збирка знамења (9), збирка архивалија (11)).

У инвентарне књиге збирке унети су подаци за 335 (триста тридесет пет) јединица грађе (збирка архивалија (11), збирка знамења (9), збирка печата (3), збирка новца од средине 15. века до данас (312)).

У табелу Студијске збирке збирке архивалија унети подаци за 2 (две) јединице грађе. У табелу Студијске збирке збирке печата унети подаци за 2 (две) јединице грађе.

У Јединствени информациони систем Србије (ЈИС) унети су подаци за 277 (двеста седамдесет седам) јединице грађе (збирка знамења (263), збирка печата (3), збирка архивалија (11)).

Добијена преостала грађа везана за конзервацију по пројекту из 2022. године. Грађа враћена на сталну поставку.

Музејски фотограф је у периоду 3. јануар-3. април 2024. (датум одласка у пензију) начинио 718 (седамсто осамнаест) дигиталних снимака за потребе овог дела Историјског

одељења. Личном активношћу је путем скенирања и фотографисања начињено 464 (четирсто шездесет четири) дигитална снимка предмета

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2024. године била је следећа изложбена активност:

Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“ у Библиотеци „Радоје Домановић“ Велика Плана (22. јануар-2. фебруар 2024).

Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“ у Народном музеју у Крушевцу (12. фебруар-6. март 2024).

Реализација и поставка изложбе поводом 50. фестивала „Дани комедије“ у холу Културног центра „Светозар Марковић“ (20. март-20. април 2024).

Гостовање изложбе Дејана Антића „Други балкански рат на фотографијама и документима“ (део поставке изложбе сачињавао и материјал из ЗМЈ који сам изложио), Галерија ЗМЈ (15. август-23. септембар 2024).

Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“ у Ликовном салону Дома културе, Трстеник (5.-21. октобар 2024).

ПУБЛИКОВАНИ ТЕКСТОВИ-РАДОВИ

Каталози

1. *Фестивал Дани комедије – Почети и трајање (1969-1972-2023)*, Јагодина 2024. године (текст у каталогу истоимене изложбе приређене поводом 50. фестивала „Дани комедије“) странице непагиниране

Зборници радова

1. Душко Грбовић, Милован Милорадовић из Јагодине, резервни официр Другог пешадијског пука „Књаз Михаило“, Тематски зборник са научног скупа „110 година од мобилизације Гвозденог пука 1912. – Српска војска у историји и традицији –“, Народни музеј Топлице, Музејско друштво Србије – Секција историчара, Прокупље, 2023, стр. 105-112

Штампа

1. Душко Грбовић, *Делатност Завичајног музеја Јагодина – О Душану Додићу у Великој Плани*, Нови пут, број 2876, година LXXVIII, Јагодина, 31. јануар 2024, стр. 10
2. Душко Грбовић, *Активности Завичајног музеја Јагодина – Изложба о Душану Додићу представљена у Крушевцу*, Нови пут, број 2879, година LXXVIII, Јагодина, 21. фебруар 2024, стр. 11
3. Душко Грбовић, *Поводом изложбе о Фестивалу „Дани комедије“ - Историјат фестивала смеха*, Нови пут, број 2888, година LXXVIII, Јагодина, 24. април 2024, стр. 11

Блог Музеја

1. Душко Грбовић, Јасмина Трајков, *Завичајни музеј и ове године учествује у пратећем програму фестивала „Дани комедије“* (22. март 2024)

2. Душко Грбовић, *Гостовање изложбе о Другом балканском рату у Завичајном музеју* (23. август 2024)
3. Душко Грбовић, *Гостовање изложбе о Душану Додићу у Трстенику* (10. октобар 2024)

У штампи:

„Текстови о Сењском руднику у листу „Моравски гласник“ (1930-1940)“, Зборник радова са научног скупа „Улога рударства у индустријализацији и модернизацији Србије у 19. и 20. веку“ у Сењском Руднику одржаном 11. јула 2023. године.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Одржано и представљање књиге: Душан Додић, *Ратни дневник 1918-1919*, Јагодина-Трстеник 2018. (Библиотека „Радоје Домановић“, Велика Плана, 22. јануар 2024).

Дана 27. јуна 2024, а поводом Видовдана, у оквиру пригодног програма у Музеју, заједно са колегиницом Смиљаном Додић говорио о средњовековној прошлости Јагодине.

Дана 15. јула 2024. одржао пригодно предавање о историји Јагодине кроз документа од 12. до 15. века, а поводом 625 година од првог помена Јагодине у историјским изворима.

Нотирано је да је урађено 21 потврда за пререгистрацију оружја.

Говорио разним групама посетилаца на сталној изложбеној поставци и изложби о Другом балканском рату.

Рад са странкама по разним питањима (процена вредности предмета, помоћ око тражења података за њихове претке, помоћ око тражења података за разне личности, стављање на увид грађе ради писања стручних текстова и друго).

Узео учешћа у активностима Музејског друштва Србије. Био активан и у Секцији историчара МДС.

Учествовање у активностима НК ИСОМ Србија огледало се кроз активност у раду удружења електронским путем.

Читањем обухваћено 5 (пет) библиографских јединица везаних за стручни рад.

Извештај је састављен на основу увида у дневник рада, електронску базу података (ЈИС), Централну књигу уласка (ЦКУ), инвентарне књиге, на основу податка музејског фотографа, податка добијеног од лица задуженог за ЈИС, табеле студијских збирки.

НАПОМЕНА

Податак за унос података у ЈИС је дат на основу личне евиденције с обзиром да је надлежна особа (Јасмина Трајков) у време писања извештаја била на годишњем одмору.

Душко Грбовић
историчар, музејски саветник

**ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ
ЈАГОДИНА**

Датум: 20.01.2024.

Кустос: Јасмина Трајков

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2024. ГОДИНУ**1. ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ**Збирке су обogaћене за укупно: **10 предмета****1.1. Поклон:**

- Предмете су поклонили: Биљана Петровић Марковић (Јагодина), Драгана Гаврановић (Чикаго), Зоран Мармаковић (Јагодина/Салцбург), Јелена Васић Деримановић (Београд)

Збирка реалија: 1 предмета; Збирка фотографије до 1941. године: 3 предмета; Збирка заната: 5 предмета; Збирка уметничке фотографије: 1 предмет

2. ПРЕВЕНТИВНА ЗАШТИТА

- Месечно је вршено мерење температуре и релативне влажности у свим депоима и изложбеним просторима музеја.
- Таваница депоа Уметничког одељења почела је да прокишњава.

3. ДОКУМЕНТАЦИЈА

3.1. У ЈИС је унето укупно 38 предмета

3.2. У нове инвентарне књиге унета су 3 предмета

3.3. Раду оквиру Службе за документацију:

- у хемеротеку унето: 26 јединица и 15 јединица у евиденцији видео прилога
- вођена евиденција стручног и научног рада кустоса и документација едукативних програма
- у Књигу уласка у ЈИС-у унето 9 јединица

3.4. Дигитализовано је 123 предмета из Збирке фотографија до 1941. године (укупно 492 скена – аверс/реверс; JPEG/TIFF)

3.5. Фотографисано 177 предмета од стакла за потребе каталога у сарадњи са Ђ. Филиповићем

3.6. Вођење евиденције посета за период јануар-децембар 2024:

Параметар	Број	Сума
Укупна посета	9246	-
Појединачно	1703	92850
Појединачно без плаћања	1090	-
Групне + екскурзије	7543	195900
Групно без плаћања	6237	-
Отварање изложби	1002	-
Екскурзије	827	124050
Годишње улазнице	457	91400
Годишња зарада	-	380150

4. СТРУЧНИ РАД

- 4.1. Одобрење за коришћење репродукција предмета из збирки ЗМЈ дата су: Историјском архиву Јагодина, Културном центру Јагодина, Заводу за проучавање културног развоја Београд
- 4.2. Душко Грбовић - позајмица: налив перо, збирка реалија, инв.бр. 42 за потребе излагања на изложби у библиотеци у Великој Плани и у Трстенику
- 4.3. Душко Грбовић – позајмица два цртежа аутора Жикице Јовановића, инв. бр. 78 и 84, за потребе излагања на изложби поводом Дана комедије

4.4. Објављени радови:

- 1) Ј. Трајков, Сретко Дивљан: 50 година дивљанизма, Јагодина 2024. (каталог изложбе)
- 2) Ј. Трајков, Легат Николе Милојевића, Јагодина 2024.
- 3) Стакло из збирке Завичајног музеја Јагодина, Јагодина 2024. (у штампи)

4.5. Необјављени радови:

- 1) Билтен Завичајног музеја Јагодина 2018–2023. (публикација није објављена због недостатка финансијских средстава за штампу)

4.6. Теренски рад:

- фотографисање слика Илије Вукићевића за потребе каталога изложбе (са Ђ. Филиповићем)
- фотографисање предмета из збирке ЗМЈ које се налазе на сталној поставци Музеја у Смедереву за потребе каталога збирке предмета од стакла(са Ђ. Филиповићем)

5. ИЗЛОЖБЕ

Сретко Дивљан – 50 година дивљанизма

трајање: 30. септембар – 26. октобар 2024.

место одржавања: Завичајни музеј Јагодина

Самостална изложба слика Сретка Дивљана поводом 50 година његовог живота и рада у Јагодини. Одржана је у оквиру обележавања 70 година ЗМЈ.

6. САЈТ МУЗЕЈА

За потребе сајта ЗМЈ у току 2024. године урађено је:

- 18 блогова
- једна изложба
- припремани текстови других кустоса са објављивање на сајту

7. ЕДУКАТИВНО – ПРОПАГАНДНИ РАД

- Вођење по поставци деце предшколског и школског узраста
- гостовање у емисији ТВ “Палма плус“

8. ПОСЛОВИ У ОКВИРУ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ НАДЛЕЖНОСТИ

- Музеј угљарства у Сењском руднику: преглед музејске документације и саветодавни послови у вођењу ЈИС (два одласка)
- Завичајни музеј Параћин: увид у вођење ЈИС (један одлазак)

Ови послови нису обављени у предвиђеном обиму јер Министарство културе до децембра 2024. није пренело одобрена средства за реализацију територијалне надлежности.

9. ПРАКСА УЧЕНИКА ЕТШ „СЛАВКА ЂУРЂЕВИЋ“

- Почев од 25. септембра одржано је 15 часова практичне наставе за ученике другог, трећег и четвртог разреда (укупно 10 ученица) ЕТШ „Славка Ђурђевић“ у трајању од сат до два сата.

10. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

- Организација „Лета у музеју“
- Организација и вођење програма „Видовданско вече“
- Организација и вођење програма „Господар прстенова“

11. ИЗЛОЖБЕ У ПРИПРЕМИ

- Ретроспективна изложба Илије Вукићевића - рад на тексту каталога и прикупљању визуелног материјала

Јасмина Трајков
музејски саветник

Завичајни музеј Јагодина

Бр.: 13/2025

Датум: 15. 01. 2025.

Предмет: извештај о раду за 2024. годину**Подносилац:** Невена Цветковић, виши кустосИзвештај о раду за 2024. годину1. Обрада музејске грађе

Рад на допунској идентификацији и систематизацији узорака стена из Петролошке збирке. Израда одговарајуће документације, уписивање података у нову инвентарну књигу и дигитализација грађе кроз Јединствен информациони систем. Начињено је 26 снимка предмета.

Одабир и припрема узорака стена за будућу публикацију и изложбу под радним називом "Геонаслеђе Јагодине и околине".

2. Прикупљање грађе

Учешће у раду *Комисије за набавку музејских предмета*.

Прикупљање узорака стена на терену у оквиру пројекта систематске археолошке проспекције јагодинског краја.

3. Теренска истраживања

Учешће у пројекту систематске археолошке проспекције јагодинског краја током 2024. године као стручни консултант при обради грађе и у теренским истраживањима са циљем откривања потенцијално значајних минерализација - старих глиништа, старих рудишта, као и прикупљања и идентификације узорака стена.

4. Презентација музеја и музејске грађе

Презентација о геолошкој грађи и природњачким предметима из збирки Музеја који су пронађени у селу Буковче мештанима села.

3. Публиковање музејске грађе

У штампи:

Поглавље у публикацији „Јеринин град у селу Војска брдско утврђење у Багрданском теснацу“ аутора Смиљане Додић, под називом *Животињски остаци са локалитета Јеринин град у Војсци: прелиминарни резултати*.

У припреми:

Рад о примерку ендокранијалног калупа мозга носорога из Палеонтолошке збирке ЗМЈ, „*A natural brain endocast of the Middle Miocene Rhincerotinae from Lozovik (Levač basin, Central Serbia)*“ (на енглеском језику).

Припрема будуће публикације под радним називом „*Геонаслеђе Јагодине и околине*“, замишљене као водич кроз збирке Природњачког одељења ЗМЈ које чине покретни фонд геонаслеђа, са освртом на геолошки диверзитет нашег краја.

4. Стручно усавршавање, скупови и сарадња са другим институцијама

Учешће на радном састанку по позиву матичног музеја за природњачко наслеђе - Природњачког музеја у Београду на коме је представљен информациони систем за природњачке збирке и договорена заједничка сарадња на будућим пројектима везаним за природњачко наслеђе.

5. Територијални надзор

Планиране активности нису реализоване у 2024. години с обзиром да је пренос средстава неопходних за реализацију пројекта извршен тек средином децембра 2024. године.

6. Рад са публиком

Стручно вођење индивидуалних посетиоца и група кроз Сталну поставку Музеја.

Невена Цветковић,
палеонтолог - виши кустос

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ**Ј А Г О Д И Н А****Бр.: 21/2025****20. јануар 2025. год.****Предмет:** извештај о раду за 2024. годину**Подносилац:** Смиљана Додић, музејски саветник, археолог**⌘ Инвентаризација и дигитализација грађе**

Настављен је рад на дигитализацији предмета - у Јединствени информациони систем унето 70 јединица грађе.

⌘ Прикупљање грађе

☞ Учесће у раду Комисије за набавку музејских предмета – шест састанака. Решавано о статусу 74 предмета.

☞ Поклон студијског материјала Античке и Збирке новца до средине 15. века, дародавац Зоран Петровић из Шантаровца, ЦКУ 5838 – 5841

☞ Започети договори о пријему легата уметничких дела српских и југословенских сликара дар г-ђе Симониде Ут (САД) Завичајном музеју

⌘ Теренски рад

☞ Археолошка проспекција јагодинског краја (новембар 2024.)

☞ Стручни консултант на археолошким ископавањима Завичајног музеја „Параћин“ на утврђењу Петрус

☞ Стручни надзор у музејима у Ћуприји, Параћину и Сењском руднику, Природњачком центру и Ресавској библиотеци у Свилајнцу, спомен кућама Стевана Синђелића у Грабовцу и Лазе Стаојановића у Кушиљеву, манастирским збиркама у Раваници и Каленићу, као и цркви полубрвнари у Грабовцу.

☞ Обилазак остатака цркве у селу Двориште код Деспотовца са екипом Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу, ради израде пројекта археолошких истраживања

☞ Обилазак остатака амама у селу Грабовац код Свилајнца са екипом Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу, ради израде пројекта археолошких истраживања

⌘ Обрада грађе и публиковање

☞ Обрада и припрема материјала из Манасије за инвентарисање и публиковање у оквиру монографије Републичког завода за заштиту споменика културе у Београду.

☞ Израда ауторске публикације „*Јеринин град*“ у селу Војска – брдско утврђење у Багрданском теснацу

⌘ Излагачка и промотивна делатност, рад са публиком

- ☞ *О прошлости Јагодине кроз археолошка сведочанств*, коауторска изложба са С.Перић (Ноћ музеја 2024. - 18.05 - август 2024.)
- ☞ *Буковче – археолошка сведочанства* – реферат и презентација у Дому културе у Буковчу на Спасовдан 2024.. године – коауторство са С. Перић
- ☞ *Видовданско вече* у ЗМЈ – реферат и презентација
- ☞ *Михољско лето у клисури Жупањевачке реке*, изложба у Парохијском дому манастира Ивковић (21. септембар – 28. октобар 2024.)
- ☞ Гостовање изложбе *Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите* у Градском музеју у Врбасу као централног догађаја манифестације Теодорини дани (27. септембар – 1. децембар 2024.године)
- ☞ Више стручних вођења по Сталној поставци
- ☞ Стручне експертизе новца, накита и налаза оруђа и оружја
- ☞ Чланци у Новом путу, Новостима, порталима, видео прилози за РТС, Коперникус, врбашку и новосадску телевизију

⌘ Стручно усавршавање и признања

- ☞ Учешће на Скупштини САД у Нишу крајем 31. маја 2024.
- ☞ Архијерејска Грамата Епархије Шумадијске Завичајном музеју за допринос обнови цркве Рођења Пресвете Богородице у Ивковачком Прњавору

ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ

Број: 17/2025

17.01.2025.год.

ЈАГОДИНА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2024. ГОДИНУ
АРХЕОЛОШКО ОДЕЉЕЊЕ, ВИШИ КУСТОС СОЊА ПЕРИЋ
(ЗБИРКА КАМЕНИХ ДОБА И ЗБИРКА МЕТАЛНИХ ДОБА)

1. ОБРАДА

- 1.1. Музејска документација, реинвентар и инвентар, унос у ЦКУ (пет уноса), дигитализација музејске грађе кроз ИМУС, решења за проглашење културних добара за осамнаест предмета;
- 1.2. Обрада, теренског инвентара прикупљеног рекогносцирањем кроз пројекат „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ реализован током 2023. године (април-мај 2024);
- 1.3. Ванредни попис збирки са извештајем на дан (05.07.2024);
- 1.4. Годишњи попис музејске грађе (децембар 2024).

2. ТЕРЕНСКИ РАД

- 2.1. Обилазак атара села Слатина са С. Додић и сарадницима (09.04.2024.);
- 2.2. Обилазак терена по позиву грађана у Јагодини (јун 2024);
- 2.3. Учешће на археолошким ископавањима локалитета Слатина – Турска чесма у Дреновцу, у оквиру Сталне археолошке радионице неолитизација централног Поморавља (10.07.-15.08.2024.);
- 2.3. Археолошка проспекција јагодинског краја (08.10 - 29.11.2024. године) рекогносцирање терена: лева обала Велике Мораве, ток Белице, у оквиру пројекта Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ финансираног од Министарства културе РС у сарадњи са Археолошким институтом у Београду;

3. ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ

- 3.1. Израда плана рада територијално надлежног музеја за 2024. годину (јануар 2024) – план није реализован јер је до потписивања Уговора Музеја и Министарства и преноса средстава дошло тек у децембру 2024, те ће активности бити пренете у 2025. годину по потписивању Анекса Уговора;
- 3.2. Консултативни и саветодавни састанак са новим руководством и колегама Завичајног музеја Параћин (октобар 2024);

4. РАД СА ПУБЛИКОМ, РАДИОНИЦЕ, ПРОМОЦИЈЕ И ДРУГО

- 4.1. Пријем публике на сталној поставци, у оквиру редовног ангажовања;
- 4.2. Помоћ студентима при изради семинарских радова (октобар-децембар) 2024);

5. ИЗЛОЖБЕ

- 5.1. Припрема (фебруар-март 2024) и отварање (09.04.2024) изложбе „Од свитања до сумрака“ трајање до 26.07.2024, аутор изложбе (пратећи штампани материјал: панои и деплијан);

- 5.2. Коаутор изложбе са С. Додић „О прошлости Јагодине кроз археолошка сведочанства“, отварање 18.05.2024, планирано трајање до 30.09.2024. године, изложба је скинута због гостујуће изложбе 10.08.2024. године;
- 5.3. Постављање изложбе са ауторком С. Додић у Ивковачком Прњавору (19.09.2024);

6. СТРУЧНИ СКУПОВИ и ОБУКА

- 6.1. Једнодневно учешће у раду 47. скупа Српског археолошког друштва одржаног у Нишу(30.05. 2023);

7. САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОЈЕДИНЦИМА И ПОСЕТЕ ДРУГИМ МУЗЕЈИМА И ИЗЛОЖБАМА

- 7.1. Сарадња са Археолошким институтом у Београду на реализацији пројекта „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“;
- 7.2. Сарадња са Археолошким институтом Београд кроз пројекат „Стална археолошка радионица – средње Поморавље у неолитизацији југоисточне Европе“;
- 7.3. Сарадња са Археолошким институтом у Београду на пројекту The Flow, узимање узорака за анализу са бакарних и бронзаних предмета из Збирке металних доба и фотографисање и цртање покретних налаза, керамике за публикавање, Тула, Остриковац, С.1 – јама 1 (ископавање 1979.) и С. 3 – јама 3 (ископавање 1985.) (24.01.2024.);

8. ПРОЈЕКТИ

- 8.1. Руковођење и реализација пројекта подржаног од Министарства културе РС „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ (април 2024. – 30.12.2024.);

9. ПРЕВЕНТИВНА КОНЗЕРВАЦИЈА И КОНЗЕРВАЦИЈА

- 9.1. Замена силика гела у посебној музејској витрини на сталној поставци

10. ПУБЛИКОВАЊЕ

- 10.1. Деплијан за изложбу Од свитања до сумрака (С. Перић), Завичајни музеј Јагодина;
- 10.2. Деплијан за изложбу О прошлости Јагодине кроз археолошка сведочанства (С. Перић и С. Додић), Завичајни музеј Јагодина;
- 10.3. Систематска археолошка проспекција јагодинског краја: кампања током 2022. године у електронском издању Археолошког института Београд (С. Перић и др П. Милојевић), електронско издање Археолошког института Београд;

11. МЕДИЈИ

- 11.1. Текст за недељник Нови пут, најаву изложбе: Од свитања до сумрака – изложба теренске фотографије стр.10 (03.04.2024.);
- 11.2. Текст за недељник Нови пут: Лозовик – природне лепоте, предуслови и археолошко наслеђе, стр.13 (08.05.2024.);

- 11.3. Текст за недељник Нови пут са С. Додић и Н. Цветковић: Село Буковче – геолошко и археолошко наслеђе, стр. 9 (26.06.2024);
- 11.4. Текст за недељник Нови пут: Трећа кампања систематске археолошке проспекције јагодинског краја, стр. 9 (18.12.2024);
- 11.5. Сајт Музеја:
 - Изложбе – Од свитања до сумрака – изложба теренске фотографије мај 2024.
 - Блог - Међуреч – сведочанство прошлости: од случајног налаза до археолошких ископавања (17.06.2024),
 - Блог - Завичајни музеј и ове године учесник археолошког истраживања у Дреновцу (04.09.2024), Блог - Завичајни музеј Јагодина одликован Архијерејском граматом (27.09.2024),
 - Блог - Један диван дан, обилазак Виминацијума (29.10.2024)

12. КОМИСИЈЕ

- 12.1. Учешће у раду Комисије за попис основних средстава и Комисије за цене.

Соња Перић, виши кустос - археолог

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СЛУЖБИ
У ЗАВИЧАЈНОМ МУЗЕЈУ У 2024. ГОДИНИ

Служба за просветно педагошки рад, дизајн и комуникацију
Ђорђе Филиповић

Јагодина,
20. јануар 2025.

Током 2024. Завичајни музеј је реализовао више изложби у својим просторијама и у градовима широм Србије, за чије потребе је рађен промо материјал и графичко опремање изложби, као и пратеће активности музеја на интернет презентацији истог, као што су најаве изложби, након отварања и виртуелне изложбе истих, као и разних блогова кустоса музеја о разним музеолошким и историјским темама.

Велики део послова чинио је и рад на музејском сајту. Све странице на музејском сајту су двојезичне, раде се на српском и енглеском језику, то нас чини јединим музејом у Србији који целокупан садржај свог сајта има двојезичан, а не само поједине делове истог.

Током године поред редовних свакодневних обавеза радио сам на следећим пројектима наших кустоса и Завичајног музеја:

ИЗЛОЖБЕ И ДЕШАВАЊА:

02.02.2024. **Генерал Душан Додић јунак великог рата**, аутора Душка Грбовића и Јелене Вукићевић, Велика Плана: **плакат**.

12.02.2024. **Генерал Душан Додић јунак великог рата**, аутора Душка Грбовића и Јелене Вукићевић, Крушевац: **плакат**.

22.02.2024. **Скулптура из Завичајног музеја Јагодина**, аутора Бранислава Цветковића: **деплијан, плакат**.

02-03.2024. **Дани Комедије**, КЦ Јагодина, **1145 скенова фотографија и докумената**.

05.04.2024. **Од свитања до сумрака**, ауторке Соње Перић: **деплијан, плакат, 15 изложбених паноа 61x61 cm**.

18.05.2024. **О прошлости Јагодине кроз археолошка сведочанства**, ауторки Смиљане Додић и Соње Перић: **деплијан, плакат, 10 изложбених паноа 100x70 cm, 90 скенова**.

14.06.2024. **Буковче: геолошко и археолошко наслеђе**, ауторки Невене Цветковић, Соње Перић и Смиљане Додић: **пано 100x70cm**.

27.06.2024. **Видовданско вече: плакат, позивница**.

29.07.2024. **70 година „Господара прстенова“: плакат**.

15.08.2024. **Други балкански рат на фотографијама и документима**, аутора Дејана Антића: **плакат, позивница**.

27.09.2024. **Манастир Манасија, Врбас**, ауторке Смиљане Додић: **деплијан**.

30.09.2024. **Сретко Дивљан: 50 година дивљанизма**, ауторке Јасмине Трајков; **70 година Завичајног музеја Јагодина: каталог 16 страна, плакат, позивница, фотографисање уметничких дела за каталог, повеља, јубиларне захвалнице и захвалнице.**

05.10.2024. **Генерал Душан Додић јунак великог рата**, аутора Душка Грбовића и Јелене Вукићевић, Трстеник: **позивница.**

01.11.2024. **Поздрав из Јагодине**, изложба Архива Јагодине: **фотографисање изложбе.**

МУЗЕЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

Легат Николе Милојевића, ауторке Јасмине Трајков, 64 стране + корица, фотографисано свих 34 дела за потребе каталога, направљено око 300 снимака.

Сретко Дивљан: 50 година дивљанизма, ауторке Јасмине Трајков, 16 страна + корица, фотографисано 33 дела за документацију и потребе каталога.

Стакло из збирке Завичајног музеја Јагодина, ауторке Јасмине Трајков, 200 страна + корица, направљено око 1500 снимака од којих је око 200 ушло у каталог.

„Јеринин град“ у селу Војска, ауторке Смиљане Додић, 100 страна + корица, рад на табелама, обради фотографија, фотографисање и обрада предмета, публикација у припреми.

Изагачки рад и издаваштво 2017-2023., ауторке Јасмине Трајков, 64 стране + корица, припрема материјала и фотографија, основни дизајн - недовршено, без средстава за штампу.

ОСТАЛИ РАД СА КУСТОСИМА:

- Бранислав Цветковић, **28.02.2024.** – припрема 10 интерполација за потребе објављивања.
- Бранислав Цветковић, **12.09.2024.** – презентација рада везаног за отркиће прстена.
- Бранислав Цветковић, **23.10.2024.** – фотографисање два предмета из збирке, 10 снимака.
- Бранислав Цветковић, **13.11.2024.** – припрема 10 интерполација за потребе објављивања.
- Бранислав Цветковић, **11.12.2024.** – припрема 5 фотографија за потребе објављивања.
- Јасмина Трајков, **02.02.2024.** – Сењски рудник, обилазак у оквиру територијалне надлежности, ЈИС и систем рада.
- Јасмина Трајков, **20.09.2024.** – Сењски рудник, обилазак у оквиру територијалне надлежности, ЈИС и систем рада.
- Јасмина Трајков, **12.12.2024.** – Параћин, обилазак у оквиру територијалне надлежности, ЈИС и систем рада.

На музејском сајту радио сам на техничком одржавању истог, прављењу резервних копија, софтверској надоградњи и отклањању грешака које се појављују. Поред тога радио сам на обради материјала и постављању музејских објава за ауторе музејских блогова, догађаја и изложби.

ОБЈАВЕ НА САЈТУ МУЗЕЈА:

- Блог, 30.01.2024. **Баштина у раљама живота**, Бранислав Цветковић
- Догађаји, 13.02.2024. **Обликовно и идејно у фигури и апстракцији – скулптура из Завичајног музеја Јагодина**, Бранислав Цветковић
- Блог, 19.02.2024. **Фотографија чији је аутор Зоран Мармаковић постала део колекције нашег музеја**, Јасмина Трајков

- Изложбе, 14.03.2024. **Обликовно и идејно у фигури и апстракцији – скулптура из Завичајног музеја Јагодина**, Бранислав Цветковић
- Блог, 22.03.2024. **Завичајни музеј добитник захвалнице фестивала „Дани комедије“**, Јасмина Трајков
- Блог, 22.03.2024. **Завичајни музеј и ове године учествује у пратећем програму фестивала „Дани комедије“**, Душко Грбовић, Јасмина Трајков
- Догађаји, 02.04.2024. **ОД СВИТАЊА ДО СУМРАКА – ИЗЛОЖБА ТЕРЕНСКЕ ФОТОГРАФИЈЕ**, Соња Перић
- Догађаји, 17.05.2024. **О прошлости Јагодине кроз археолошка сведочанства**, Смиљана Додић, Соња Перић
- Изложбе, 05.06.2024. **Од свитања до сумрака – изложба теренске фотографије**, Соња Перић
- Блог, 17.06.2024. **Међуреч – сведочанство прошлости: Од случајног налаза до археолошког истраживања**, Соња Перић
- Блог, 25.06.2024. **Завичајни музеј добио новог в. д. Директора**, Јасмина Трајков
- Догађаји, 26.06.2024. **Видовданско вече у Завичајном музеју**, Јасмина Трајков
- Блог, 28.06.2024. **Завичајни музеј приредио Видовданско вече**, Јасмина Трајков
- Блог, 29.06.2024. **Делегација Актива жена из Лакташа у посети Завичајном музеју Јагодина**, Јасмина Трајков
- Блог, 01.07.2024. **Лето у музеју**, Јасмина Трајков
- Блог, 12.07.2024. **Завичајни музеј опремио фото студио захваљујући Министарству културе и Граду Јагодина**, Јасмина Трајков
- Догађаји, 25.07.2024. **Толкин и „Господар прстенова“ у Завичајном музеју**, Јасмина Трајков
- Блог, 30.07.2024. **У Завичајном музеју обележено 70 година од објављивања Толкинове „Дружине прстена“**, Јасмина Трајков
- Догађаји, 13.08.2024. **Други балкански рат на фотографијама и документима**, Јасмина Трајков
- Блог, 20.08.2024. **Завичајни музеј учествовао у манифестацији „Отворени дан“**, Јасмина Трајков
- Блог, 23.08.2024. **Гостовање изложбе о Другом балканском рату у Завичајном музеју**, Душко Грбовић
- Блог, 04.09.2024. **Завичајни музеј и ове године учесник археолошког истраживања у Дреновцу**, Соња Перић
- Блог, 09.09.2024. **„Лето у Музеју“ најпосећеније до сада**, Јасмина Трајков
- Блог, 25.09.2024. **Изложба Завичајног музеја отвара “Теодорине дане” у Врбасу**, Смиљана Додић
- Догађаји, 26.09.2024. **Свечаност поводом 70 година Завичајног музеја Јагодина**, Јасмина Трајков
- Блог, 27.09.2024. **Завичајни музеј Јагодина одликован Архијерејском граматом**, Соња Перић
- Блог, 03.10.2024. **Завичајни музеј обележио 70 година од оснивања**, Јасмина Трајков
- Блог, 10.10.2024. **Гостовање изложбе о Душану Додићу у Трстенику**, Душко Грбовић
- Блог, 21.10.2024. **Наш колега Бранислав Цветковић добитник Октобарске награде Града Јагодина за 2024. годину**, Јасмина Трајков
- Блог, 29.10.2024. **ЈЕДАН ДИВАН ДАН**, Соња Перић
- Блог, 30.10.2024. **У недавно објављеној књизи посвећеној српској средњовековној властели објављени и предмети из збирки Завичајног музеја**, Бранислав Цветковић
- Блог, 03.12.2024. **Сећање на Живу Петровића**, Јасмина Трајков

Завичајни музеј

Јагодина

18.01.2025.

Предмет: Извештај о раду у 2024. години

Подносилац: Снежана Деспотовић, књижничар

нове библиотечке јединице

Библиотека Завичајног музеја је специјална библиотека. С обзиром на то да је неговање културног наслеђа задатак Музеја набавна политика је орјентисана на литературу која музејским радницима омогућава праћење нових савремених резултата научног рада.

У 2024-ој години разменом је добијено 89 публикација, од тога 62 монографских и 27 серијских наслова.

Из области:

- Науке и знање уопште - 31 публикација
- Религија. Теологија - 1
- Друштвене науке - 4
- Уметност. Рекреација. Забава. Спорт - 21
- Језик. Лингвистика. Књижевност - 4
- Географија. Биографија. Историја - 28

Све публикације су заведене у књигу инвентара уз примену Међународних стандарда за библиографски опис публикација, за сваку врсту грађе појединачно, односно класификовањем публикација додељивањем бројева Универзалне децималне класификације (УДК).

Корисници Библиотеке ове године су били запослени у Завичајном музеју.

остале активности

- сарадња са кустосима ради набавке и давања публикација на коришћење
- пружање стручне помоћи студентима и ученицима и издавање публикација при изради дипломских, матурских, семинарских радова
- сарадња са музејским установама, институтима, заводима ради размене публикација
- старање и спровођење техничко-заштитних мера за чување и одржавање библиотечког материјала
- члан Сталне комисије за одређивање цене књига, публикација и других штампаних материјала.